

СТАН РІДНОЇ ШКОЛИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

Дня 24-го квітня відбувся Звичайний Загальний Зїзд Рідної Школи у Львові. Звіт головного секретаря дає поняття про розвиток тої найважчої під сою пору виховавчої нашої установи у Старому Краю, точніше на терені Східної Галичини.

Всіх членів Рідної Школи є звичайних 43,000 і 87 членів добродіїв. З того сільські кружки мають 21,214 членів. Всіх кружків Рідної Школи є 1,075. Дітучих садків (Кіндергартен) минулого року було 136 з 4,503 дітьми і 135 учителями.

Народніх шкіл РІШ було в 1931 і 1932 році 60, з того 34 концесіонованих і 26 створених на зразок збірних лекцій. В тих школах училося 6,582 дітей.

При народніх школах існують шкільні кооперативи. Учителів у народніх школах є 184.

Середніх шкіл РІШ є 13, а то 10 приватних гімназій і 3 учительські семінарі. Учеників у гімназіях є 1,421, в семінарах 365. Учителів у середніх школах є 230.

Фахово-доповняючих шкіл є з 537 учениками і 50 учителями. У Львові є теж торговельна школа з 3-літнім курсом. В теперішньому році було там 184 учеників і 16 учителів.

Замітне, що коли в школах РІШ намічено завести одну годину тижнево науки кооперації то польська шкільна влада спротивилась тому.

Разом є в Рідній школі 13,859 учеників і 589 учителів.

До сеї короткої статистики слід ще додати, що в 1932 р. Рідна Школа зорганізувала вдало шкільний плебісцит в 50 повітах. Зібрано разом коло 260,000 декларацій за, приблизно 300 тисяч дітей в Галичині, на Волині і на Поліссі.

ПІШКОМ ПО СВОІ ДІЩЕЗІ.

Єпископ Вінчестеру (в Англії), преосв. Кирило Гарбетт, виврався пішком щоб відвідати всі парохії деканату Нью Форест. Відвідини потребують тиждень, протягом якого часу єпископ сподіється перейти біля 75 англійських миль дороги та відвідати 20 парохій.

Свою мандівку почав єпископ Гарбетт в суботу; через плече перевів під дорожню торбу а в руках несе велику пастирську палицю. Йому товаришить один зі священників каплуди та парох місцевости яку єпископ відвідає.

БОЛЬШЕВИЦЬКА СТАТИСТИКА БРЕХЛИВА.

Кореспондент газети „Манчестер Гардїен“, який щойно повернувся з Радянщини, написав до газети кілька статей про невідрадне становище на радянщині, а особливо на Україні. Він заявляє, що всі статистичні цифри, які подає радянська влада, є неточні й фальшиві.

ПЕРША ПОДОРОЖ СКИНЧИЛАСЬ НЕЩАСТЯМ.

Корабель „Джордж М. Какс“, плувчи перший раз з Шікаго до Форт Вільям зі 121 пасажирами, наїхав в повним розгоні серед мряки в суботу вечер 27 травня на укриту скалу недалеко маяка при Королівських Острові (Айл Роял) на Горішнім Озері. Корабель безнадійно розбився, одначе тільки чотири особи на кораблі покалічилися. Зрештою всіх пасажирів та моряків позабидано на човни і відвезено до недалекого міста Готон, Міш.

ПОВЧАЮЧА ДЛЯ НАС „ЄДНІСТЬ“ МОСКАЛІВ.

„Коли тільки хто-небудь видвингне питання поділу Росії та буде старатися зорганізувати в тій цілі збройну інтервенцію, бо тільки в тої спосіб можна осягнути поділ, тоді ми, Росіяне, які виступають проти большевиків, забудемо свою ворожнечу проти радянської влади, повернемо до Росії та будемо прохати, щоб нам було дозволено помагати їй після наших сил“.

Таку заяву дав оден з визначних російських „білих“ емігрантів кореспондентови лондонської газети „Рейнхольд Дюстрейтєд Нюс“.

Російська еміграція занепокоєна зростом самостійницького руху на Україні, про який останніми місяцями стільки почали писати англійські кореспонденти, що повернули з Радянщини.

Немає сумніву, що коли ходити о „роздроблювання Росії“, себто відділення від неї не-російських земель, то навіть найбільш завзяті противники радянської влади з рядів „білих“, готові погодитися з большевиками і спільним фронтом піти проти українців та других поневоленних Росією народів.

ЗАКАРПАТСЬКА УКРАЇНА ЧЕСЬКОЮ КОЛЬОНІЄЮ.

„Українське Слово“ в Ужгороді подає, що в Моравській Остраві (Чехія) відбулися збори, в яких взяло участь 18 послів та сенаторів з того виборчого округу урядової партії. Ці чеські політики обговорювали справу безробіття в тій країні. Один з послів подав безсмерний проєкт, щоб частину безробітних із чеських провінцій поселити на Підкарпаттю, а саме в місцях, де вирубано ліс; і дати кожному такому поселенцеві три гектари поля, господарське знаряддя й дешевий кредит на загосподарення. Цей свій проєкт чеський посол попирає ще й мотивами політичного характеру. Він каже, що в цій країні моглоб опинитися більше „благонадійних“ людей, на котрих держава в кожний час може сміливо полагати (чи не від поляків чехи навчилися такої мудрої „кресової політики“?).

НЕ „СОВІТИ“ А КОМУНІСТИЧНЕ САМОДЕРЖАВІЄ.

В большевицькій державі в кождім місті і селі були донедавна так звані совіти — мійські і сільські, щось наче Громадські Ради. На Україні вони називалися сільради. Тепер, як пишуть чужі кореспонденти з Москви — ті сільради майже вже скасовані. Громада вже не має нічого до говорення. На місце сільрад поназначувано комісарів, які всім приказують. Голові сільради остала ще така влада як ось громадського поліція. — Отже існує собі совітська держава, але без совітів.

— x —

МОСКАЛІ ХОТЯТЬ СОЮЗУ.

Газети пишуть, що до Берліна приїхали з Парижа делегати московського князя Кирила, (що його московські емігранти вибрали за „царя“) і переговорюють з б. гетьманом Скоропадським про те, що коли впаде большевицька влада, то Україна буде в федерації з Росією. (Б. Гетьманові Скоропадському минуло цього року 60 літ. З тої нагоди він урочисто між своїми прихильниками заявив, що не похитно буде далше старатися привернути на Україні гетьманську владу, а на випадок своєї смерти задалегідь назначує провідником гетьманців і кандидатом на гетьмана свого сина Данила).

— o —

МОСКВА ЗНОВУ НИЩИТЬ УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ.

Відпоручник Сталіна на Україні Постишев, який тепер уперто бореться з українським сепаратизмом, виступив проти дальшої українізації шкіл на Україні. Він заявляє, що Москалів, Жидів та інших народностей на Україні не повинно примушуватися до вивчення української мови. Для них вистарчить і російська школа. На думку диктатора з Москви, все українське населення обовязане знати московську мову, щоби розуміти ріжних неукраїнських адміністрагорів, яких Москва посилає на Україну.

— o —

ЕСПАНИЯ КОНФІСКУЄ ЦЕРКОВНЕ МАЙНО.

Еспанський уряд не звернув уваги на викликання папи і спокійно приступив до перебрання майна церкви на державну власність. Рівночасно пороблено потрібні заходи, щоб заступити церковні школи світськими. Майно, котре держава перебере, має вартість біля пів мільона доларів. На запит, як уряд ставиться до папської енцикліки з викляттям, міністер справедливости відповів, що про це зайве говорити тому, що головне завдання уряду виконати ухвалений закон, а не турбуватися викляттям.

ЗБІЛЬШЕННЯ КОНТРОЛІ НАД КОЛХОЗАМИ.

Комуністична партія збільшила свою контролю над совітським рільництвом, запроваджуючи політичні секції на всіх колективних господарствах або колхозах.

Від січня на державних господарствах та тракторних стаціях існувало 2,776 політичних секцій, зложених з малих груп партійних членів. Вони мали значіння сітків шпіонів, що наглядали за ходом господарки. Іх завдання було удосконалити дисципліну, викидати з колхозів недоволенх і взагалі поправляти продукцію. Тепер партія йде далше і наказує створити продуктивні „ячейки“ на кождім колективним господарстві. Така ячейка має складатися з комуністів, або кандидатів і має бути відповідальною безпосередно перед політичною секцією.

— x —

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ В АВСТРІЇ РОЗВ'ЯЗАНА.

У звязку зі ствердженням нелегальної діяльності комуністичної партії в Австрії, австрійська рада міністрів недавно рішила розв'язати комуністичну партію на цій території держави. Рішення поліція дістала наказ перевести докладно і швидко рішення в життя.

— x —

НЕМА СВІТЛА.

Часописи пишуть з Великої України, що Київ, Одеса та інші великі українські міста дуже часто по кілька ночей з черги є без світла, а це тому, що міські електровні, не маючи вугля, перестають функціонувати. Підчас таких випадків, які трапляються там дуже часто, найліпший інтерес роблять спекулянти нафтою, які навіть мінімальні пайки нафти, видані зарядом міста, продають йогож мешканцям за нечувано високої ціни. Буває навіть, що за малу пляшечку беруть по 16 рублів.

— o —

Жиди в цілім світі збирають гроші на те, щоби німецьких Жидів переселити до Палестини. — До Ізраїлю має прибути ще 20 тисяч Жидів з Німеччини.

В Німеччині заборовлять жити з Жидівками і побиратися з Жидами.

В Китайській Туркестані повстання проти китайської влади триває далше. Повстанці облягли місто Джарканд і підкопуються під мур міста, щоби попід землю дістатися до міста.

Ганді перервав по трох тижнях голодівку. Голодував тому, щоби довести до збратання і помирення ріжних індуських каст (суспільних верств) зі собою та так зміцнити індуський нарід.